

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

17 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Toma Nadejda,

Judecători - Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena, Guzun Ion,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Bîrlea Andrei

și

Chiulju Dmitri

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.01.2018 - 26.12.2019;

Instanță de apel: 20.01.2020 - 29.09.2020;

Instanță de recurs: 05.01.2021 - 17.08.2021.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Cantemir din 26 decembrie 2019, *Bîrlea Andrei* și *Chiulju Dmitri* au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, la câte 7 ani închisoare, fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în domeniul angajării persoanelor în câmpul muncii și alte activități conexe pe un termen de 5 ani, pentru fiecare.

A fost respinsă, ca neîntemeiată, solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat, că în perioada lunii decembrie a.2015, acționând împreună și de comun acord între ei, abuzând de poziția de vulnerabilitate a cet. Șumcov Petru, a.n.xxxx, determinată de lipsa surselor de existență pentru supraviețuire socială (starea socială, materială și familiară grea, lipsa surselor financiare de întreținere) și condițiile grele de trai, folosind metoda înșelăciunii, prin promisiunea angajării la o muncă bine plătită, inculpații *Bîrlea Andrei* și *Chiulju Dmitri* l-au recrutat pe Șumcov Petru în scopul exploatării prin muncă forțată. În continuare, în aceeași perioadă de timp, întru realizarea scopului lor infracțional, obținând prin înșelăciune consimțământul lui Șumcov Petru, care a fost atras de promisiunea că îi vor fi oferite condiții decente de trai și de muncă, l-au adăpostit pe Șumcov Petru la stâna de oi, situată între s. Taraclia și s. Hîrtop r-nul Cantemir, fără electricitate, căldură și apă, și profitând de abuz de autoritate și poziția de vulnerabilitate manifestată prin situația precară

din punct de vedere al supraviețuirii sociale, aplicând violența fizică și psihică, au obținut de la Șumcov Petru prestarea diferitor lucrări pe teritoriul stânei de oi, în lipsa unui contract de muncă, fără a fi remunerat corespunzător pentru munca efectuată, fără evidența muncii prestate, cu încălcarea regimului de muncă și în lipsa unei alimentații și vestimentații suficiente. În luna iunie 2016, fiind informați de Șumcov Petru despre intenția de a părăsi locul exploatării prin muncă și de a reveni la domiciliu, inculpații Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri, acționând într-o atingere a scopului lor infracțional, prin constrângere fizică și psihică, sub pretextul pierderii unor oi de către Șumcov Petru, l-au determinat pe acesta să continue prestarea diferitor lucrări pe teritoriul stânei de oi, în lipsa unui contract de muncă, fără a fi remunerat pentru munca efectuată, fără evidența muncii prestate, cu încălcarea regimului de muncă și în lipsa unei alimentații și vestimentații suficiente. În asemenea condiții Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri l-au exploatat pe Șumcov Petru până în luna septembrie 2016, când acesta a refuzat să mai presteze servicii din cauza că fusese maltratată de către Chiulju Dmitri și nu a fost remunerat pentru munca prestată, apoi a fugit și s-a ascuns de aceștia, fiind declarat persoană dispărută până la data de 07 martie 2017, când a revenit acasă.

Acțiunile inculpaților Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri au fost încadrate în baza art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal - trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, săvârșit prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra unei persoane, acțiuni săvârșite de două persoane.

3. Avocatul Barbarov Eduard în numele inculpatului Chiulju Dmitri, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Chiulju Dmitri să fie achitat.

În susținerea apelului declarat, apărarea a invocat că probele puse la baza soluției de condamnare nu au fost apreciate corect, deoarece vinovăția inculpatului Chiulju Dmitri nu este dovedită, dat fiind că declarațiile acestuia, a părții vătămate cât și alte probe puse la baza condamnării n-au fost apreciate corect.

3.1. Avocatul Baran Victor în numele inculpatului Bîrlea Andrei, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Bîrlea Andrei să fie achitat, din motiv că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat că, acuzația nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile ce ar permite recunoașterea vinovăției și condamnarea inculpatului în baza art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal.

În continuare, a invocat că instanța de fond nu a analizat suficient probele prin prisma prezenței componentei infracțiunii, iar constatările instanței nu corespund realității. Calificarea faptelor este una greșită. În cazul dat nu se constată vreo înșelăciune, constrângere sau situație de dependență. Șumcov Petru cunoștea unde se deplasează și pentru ce. Condițiile de muncă din partea inculpatului au fost respectate, oferindu-i și condițiile de trai decente și alimentația la nivel. Șumcov Petru se deplasa oricând la domiciliu, ce se află la distanța de aproximativ 2-3 km de la stână, și libertatea sa nu era dependentă de inculpați. Instanța de judecată nu a constatat când a fost transportat Șumcov Petru și în ce mod. Din audierile părții vătămate nu se atestă careva suferințe sau pagube, neavând pretenții față de inculpați. Latura subiectivă a traficului de persoane se caracterizează prin intenție directă. Bîrlea Andrei nu avea nici o intenție la momentul în care i-a dat lui Șumcov Petru locul de muncă, condiții de trai decente, alimentația bună.

Inculpatul nici nu putea să cunoască, că Șumcov Petru poate pierde oile încredințate, ca mai apoi să se ascundă de cineva o perioadă de timp. Pentru acțiunile sau inacțiunile independente de voința sa inculpatul Bîrlea Andrei nu poate fi atras la răspundere penală. Prin probele cercetate în cadrul ședințelor judecătorești au fost puse la îndoială atât depozițiile părții vătămate de la urmărirea penală, cât și corectitudinea acuzării înaintate.

3.2. Avocatul Gîrneț Zinaida în numele inculpatului Bîrlea Andrei, a depus apel suplimentar, prin care, a solicitat casarea sentințe, cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Bîrlea Andrei să fie achitat, din motiv că fapta întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, prin apelul suplimentar, apărarea a invocat că, prima instanță a examinat cauza unilateral, punând la baza sentinței de condamnare numai probele acuzării. La fel, a expus că nu pot fi luate în considerație declarațiile părților vătămate date în cadrul urmăririi penale, întrucât acestea nu au fost susținute de către partea vătămată în ședința de judecată.

Întru stabilirea existenței elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, instanța de judecată urmează să evidențieze, că recrutarea în scopul traficului de ființe umane presupune atragerea persoanelor prin selectare într-o anumită activitate determinată de scopurile stipulate în art.165 Cod penal.

Cu referire la abuzul de poziție de vulnerabilitate, acuzatorul de stat nu a prezentat nici o probă că victima Șumcov Petru ar fi în stare de vulnerabilitate, cum ar fi ancheta socială sau alte acte confirmative, s-a rezumat doar la cercetarea la fața locului conform procesului-verbal de cercetare la domiciliul lui Șumcov Petru, din care nu rezultă starea de vulnerabilitate determinată de lipsa surselor de existență pentru supraviețuire socială (starea socială, materială și familiară grea, lipsa resurselor financiare de întreținere) și condițiilor grele de trai.

Inculpatul Bîrlea Andrei a fost recunoscut vinovat în baza declarațiilor martorilor rude ale victimei, care indică doar la dezacordul ca Șumcov Petru să achite lui Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri costul oilor pierdute. Aceste declarații reprezintă un cadru probatoriu insuficient pentru incriminarea traficului de ființe umane. Din declarațiile victimei Șumcov Petru se confirmă faptul, că el a acceptat de a munci în lipsa unui contract de muncă, a venit din propria lui dorință la stâna, avea posibilitatea de a pleca oricând, avea hrană și condiții de trai bune. Declarațiile martorilor în raport cu alte probe demonstrează, că inculpații nu au recrutat partea vătămată, nu l-au adăpostit, nu l-au transportat, nu a avut loc exploatarea prin muncă prin careva metode de înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate. Totodată din declarațiile victimei se observă, că pretențiile lui față de inculpați sunt de ordin financiar-material pentru a nu restitui costul oilor pierdute, iar nu pentru recrutare, transportare sau adăpostire în scopul exploatării prin muncă, nu pentru condițiile de muncă, trai, remunerare.

Nu au fost prezentate probe pentru confirmarea acțiunilor imputate inculpaților, ca „recrutarea”, „transportarea” și „adăpostirea” persoanei traficate, și acțiunilor adiacente ce se aduc în învinuire inculpaților. Martorul Voroneanu Sergiu a declarat, că Petru dormea acasă, dar rămânea și la stână să doarmă, știe că primea pastile în fiecare zi pentru că era bolnav de tuberculoză, pastilele i le dădea zilnic sora medicală. Din aceste declarații rezultă, că Șumcov Petru se deplasa liber, în caz de careva acțiuni ilegale din partea lui Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri le putea reclama în cazul în care existau în realitate. Partea vătămată a confirmat că, lucrând la stână, nu a fost maltratat, nu au fost ținut forțat pentru a munci, lucra ca cioban, mâncau împreună mâncarea pregătită de Chiulju Dmitri sau care o aduceau oamenii ce veneau după lapte, avea condiții unde să doarmă, avea posibilitatea

să se deplaseze liber.

Cât privește recrutarea, se atestă că părții vătămate i s-a propus munca la stână în calitate de cioban, nu prin înșelăciune, violență, amenințarea cu violență și abuz de vulnerabilitate. Chiar dacă ulterior s-a solicitat achitarea costului oilor pierdute de la Șumcov Petru, aceste procedee nu sunt în legătură cauzală cu (recrutarea, transportarea și adăpostirea), prin urmare lipsește intenția caracteristică unei infrafracțiuni complexe.

Transportarea lui Șumcov Petru la locul de muncă a fost liberă, dependentă de conduita acestuia, iar adăpostirea lui Șumcov Petru la stâna de oi situată între satele Taraclia și Hîrtop r-l Cantemir nu reprezintă un loc ferit pentru a nu fi descoperit de către reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane care ar putea denunța traficul, iar instanța de fond a atribuit această acțiune inculpaților. Din declarațiile victimei rezultă consimțământul acestuia, liber exprimat, la prestarea muncii de cioban, deoarece el nu a fost influențat prin violență, amenințarea cu violența, înșelăciune, abuz de poziție de vulnerabilitate. Libertatea în exprimarea voinței (consimțământului) lui Șumcov Petru rezultă din inițiativa lui de acceptare a muncii propuse, care era convins de realizarea ofertei ca fiind utilă, în acest mod nefiind vreo intervenție de interese oculte, de eroarea sau aprecierea sensului ofertei, precum și a consecințelor acesteia. Șumcov Petru a manifestat libertatea absolută a consimțământului în lipsa influenței violente sau nonviolente. Nici Bîrlea Andrei și nici Chiulju Dmitri nu au recurs la nici unul dintre factorii de viciere a consimțământului lui Șumcov Petru, reprezentați de modalitățile unor acțiunii adiacente conform învinuirii aduse inculpaților, fără careva înșelăciune referitor la o muncă bine plătită, la oferirea condițiilor decente de trai și de muncă, deoarece din start Șumcov știa despre plata și condițiile de muncă.

A mai menționat că critic urmează a fi apreciate declarațiile victimei și ale martorilor date în cadrul urmăririi penale, fiind audiați nemijlocit de către procurorul Adrian Procoavă, din motiv că apar mari îndoieli la corectitudinea și data audierii acestora, așa cum în procesele-verbale de audiere este corectată data și luna audierii, corectare care a avut loc contrar normelor de procedură penală, și cu nu conform cronologiei actelor procesuale. Ordonanța din 29.05.2017, prin care a fost anulată din oficiu ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 04.02.2017, emisă de procurorul Victor Todos, reluată investigația, și s-a remis procesul penal OUP a IP Cantemir pentru organizarea efectuării investigațiilor în continuare, și a proceselor-verbale de audiere a victimei Șumcov Petru și ale martorilor Ababii Anastasia, Voroneanu Sergiu, Șumcova Stepanida. Astfel procurorul, după anularea din oficiu a ordonanței din 29.05.2017 până la începerea audierii victimei tot la 29.05.2017 orele 09:20, a reușit să citeze victima, martorii pentru audieri la aceeași dată, timp insuficient să fi ajuns la sediul procuraturii raionului Cantemir.

Sub un alt aspect, ordonanța procurorului ierarhic superior, Adrian Procoavă, din 29.05.2017 este lovită de nulitate absolută. Conform prevederilor legale în vigoare la momentul emiterii ordonanței din 29.05.2017, procurorul ierarhic superior poate anula, total ori parțial, modifica sau completa, prin ordonanță motivată, actele procurorilor ierarhic inferiori și ale ofițerilor de urmărire penală, doar dacă prevederile speciale ale Codului de procedură penală nu stabilesc altfel, art.53 alin.(2) lit. d) Cod de procedură penală. Prevederile art.287 alin.(2) Cod de procedură penală (în redacția anterioară Legii nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018) stabilea expres că reluarea urmăririi penale se dispune de către judecătorul de instrucție în temeiul recursului procurorului sau în cazul admiterii plângerii depuse împotriva ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire.

Art.531 alin.(2) lit. d) Cod de procedură penală nu permite procurorului ierarhic superior să dispună reluarea urmăririi penale, or această normă nu conține reglementări care ar abilita procurorul ierarhic superior cu dreptul de a relua urmărirea penală.

Astfel, s-a comis o încălcare a normelor procesual-penale, ce atrage nulitatea ordonanței din 29.05.2017 conform prevederilor art.251 Cod de procedură penală, și această încălcare nu poate fi înlăturată decât prin anularea acestei ordonanțe. În asemenea circumstanțe procurorul-șef al Procuraturii raionului Cantemir, A. Procoavă, a admis o încălcare procesuală prin care a fost lezat dreptul constituțional al lui Bîrlea Andrei, și anume dreptul de a nu fi urmărit, judecat pentru aceeași faptă, ceea ce nu este compatibil cu scopul procesului penal.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2020, au fost admise apelurile declarate, casată total sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Chiulju Dmitri a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.168 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare pentru o perioadă de probațiune de 2 ani.

Bîrlea Andrei a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, din motiv că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă.

4.1. Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a reținut că prin rechizitoriul Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri au fost învinuiți de faptul că: în perioada lunii decembrie a.2015, Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri acționând împreună și de comun acord, abuzând de poziția de vulnerabilitate a cet. Șumcov Petru, determinată de lipsa surselor de existență pentru supraviețuire socială (starea socială, materială și familiară grea, lipsa surselor financiare de întreținere) și condițiile grele de trai ale acestuia, folosind metoda înșelăciunii, prin promisiunea angajării la o muncă bine plătită, l-au recrutat pe Șumcov Petru în scopul exploatării prin muncă forțată, după ce, în același scop, obținând prin înșelăciune consimțământul lui Șumcov Petru, care a fost atras de promisiunea că îi vor fi oferite condiții decente de trai și de muncă, l-au adăpostit pe Șumcov Petru la stâna de oi, situată între s. Taraclia și Hîrtop raionul Cantemir, fără electricitate, căldură și apă, și, profitând de abuz de autoritate și poziția de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, aplicând violența fizică și psihică, au obținut de la Șumcov Petru prestarea diferitor lucrări pe teritoriul stânei de oi, în lipsa unui contract de muncă, fără a fi remunerat corespunzător pentru munca efectuată, fără evidența muncii prestate, cu încălcarea regimului de muncă și în lipsa unei alimentații și vestimentații suficiente, iar în luna iunie 2016, fiind informați de Șumcov Petru despre intenția de a părăsi locul exploatării prin muncă și de a reveni la domiciliu, întru atingerea scopului lor infracțional, prin constrângere fizică și psihică, sub pretextul pierderii unor oi de către Șumcov Petru, l-au determinat pe acesta să continue prestarea diferitor lucrări pe teritoriul stânei de oi în lipsa unui contract de muncă, fără a fi remunerat pentru munca efectuată, fără evidența muncii prestate, cu încălcarea regimului de muncă și în lipsa unei alimentații și vestimentații suficiente, exploatăndu-l în asemenea condiții pe Șumcov Petru până în luna septembrie 2016, când acesta a refuzat să mai presteze servicii din cauza că fusese maltratată de către Chiulju Dmitri și nu a fost remunerat pentru munca prestată, apoi a fugit

și s-a ascuns de aceștia, fiind declarat persoană dispărută până la data de 07 martie 2017, când a revenit acasă.

Acuzarea a încadrat aceste acțiuni ale inculpaților în baza art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, conform indicilor calificativi „traficul de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, săvârșit prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra unei persoane, acțiune săvârșită de două persoane”.

Instanța de apel a indicat că prima instanță greșit a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpaților în baza art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, or această concluzie nu este fundamentată pe un cumul de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele, așa cum prevăd regulile de apreciere a probelor de la art.101 alin.(1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a specificat că în conformitate cu art.389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Astfel, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia sentinței în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, și anume: declarațiile părții vătămate Șumcov Petru, declarațiile martorilor Ababii Anastasia (f.d.85-86, vol. II), Șumcov Stepanida (f.d.87-88, vol. II), Neculcea Nicolae (f.d.89-90, vol. II), Voroneanu Sergiu (f.d.91-92, vol. II), Brînzoi Eduard (f.d.93, vol. II), Raicu Artur (f.d.94-95, vol. II), declarațiile inculpaților Bîrlea Andrei (f.d.96-101, vol. II), Chiulju Dmitri (f.d.102-106, vol. II), date în ședința de judecată; ordonanța privind începerea urmăririi penale din 28.06.2017 prin care s-a dispus pornirea urmăririi penale în baza art.168 alin.(1) Cod penal (f.d.1, vol. I); raportul de sesizare despre săvârșirea unei infracțiuni din 03.01.2017 (f.d.7 vol. I); demersul primarului com. Plopi r-nul Cantemir din 30.11.2016, cu solicitarea implicarea IP Cantemir în vederea examinării circumstanțelor dispariției lui Șumcov Petru, a.n.17.03.1997, locuitor al s. Alexandrovca com. Plopi r-nul Cantemir (f.d.8, vol. I); cererea Stepanidei Șumcova din 28.11.2016, adresată Primarului com. Plopi, care a cerut ajutor în vederea stabilirii locului aflării fiului ei, Șumcov Petru, care la data de 06.09.2016, fiind bătut și amenințat, a plecat de acasă într-o direcție necunoscută (f.d.9, vol. I); ordonanța procurorului din 04.02.2017, prin care s-a dispus începerea urmăririi penale pe faptul muncii prestate de Șumcov Petru, pe motivul lipsei elementelor infracțiunii (f.d.27 vol. I); ordonanța procurorului-șef al Procuraturii raionului Cantemir, Procoavă Adrian, din 29.05.2017, prin care s-a dispus anularea din oficiu a ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 04.02.2017, emisă de procurorul Todos V., în cadrul procesului penal nr.20174300025, cu reluarea investigațiilor asupra faptului sesizat și înlăturarea omisiunilor admise (f.d.29-30, vol. I); copia contractului de arendă, încheiat la 23.12.2014 între Primăria com. Plopi și Bîrlea Andrei (f.d.49-50, vol. I); certificatul nr.01 din 28.06.2017, eliberat de Primăria com. Plopi r-nul Cantemir, prin care se confirmă că pe teritoriul comunei Plopi, Bîrlea Andrei a activat din anul 2015 în calitate de G.Ț. ”Bîrlea Andrei Pavel” până la data de 30.05.2017 (f.d.54 vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16.11.2017, în care sunt reflectate condițiile de trai ale victimei Șumcov Petru la domiciliul său din satul Alexandrovca com. Plopi r-nul Cantemir (f.d.119-122, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16.11.2017, în care sunt reflectate condițiile de trai la fosta fermă de ovine amplasată între satele Hîrtop și s. Taraclia r-nul

Cantemir (f.d.123-126, vol. I); certificatul eliberat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cantemir nr.204/092193 din 13.11.2017, prin care se confirmă că G.Ț. ”Bîrlea Andrei Pavel” nu este înregistrată în registrul de evidență a plătitorilor de contribuții în sistemul public de asigurări sociale de stat și nu au fost achitate contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (f.d.148, vol. I); certificatul eliberat de ÎS ”Centrul Informațional Agricol” nr.10-2.1/449 din 16.11.2017, prin care se confirmă că Chiulju Dmitri nu este înregistrat în sistemul informațional ca deținător de animale (f.d.186, vol. I); certificatul eliberat de ÎS ”Centrul Informațional Agricol” nr.10-2.1/450 din 16.11.2017, prin care se confirmă că G.Ț. ”Bîrlea Andrei Pavel” identificată prin codul exploatației 1500010433, localizată în s. Taraclia - Plopi r-nul Cantemir, deținea în perioada anilor 2015-2016, 353 animale în total, iar până la data de 16.11.2017 deținea în total 255 de animale (f.d.184-185, vol. I); certificatul eliberat de Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Sud nr.03/01-13/1688 din 20.11.2017, prin care se confirmă că compania nu deține informații referitor la achitățile contribuțiilor de asigurare obligatorie de asistență medicală de către GȚ ”Bîrlea Andrei Pavel (f.d.187, vol. I); orientarea IP Cantemir nr.10323 din 05.12.2016, prin care se confirmă că Șumcov Petru a fost declarată persoană dispărută (f.d.166, vol. I); ordonanța procurorului din 03.01.2017, prin care s-a refuzat pornirea urmăririi penale din lipsa faptului infracțiunii dispariția lui Șumcov Petru (f.d.181, vol. I); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 05.12.2017 (f.d.199-200, vol. I).

De asemenea, la solicitarea acuzării, instanța de apel a cercetat suplimentar declarațiile părții vătămate Șumcov Petru depuse la urmărirea penală (f.d.31-33, vol. I).

Instanța de apel a notat că din analiza probelor administrate, apreciate conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, rezultă că faptele incriminate nu au fost săvârșite de inculpați.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că prima instanță a preluat descrierea faptei infracțiunii și calificarea acesteia exact cum este redată în rechizitoriu, fără a aprecia probele administrate în raport cu fiecare acțiune imputată inculpaților în rechizitoriu, limitându-se la oferirea unei aprecieri general-abstractă a probelor administrate, or, prima instanță trecând în revistă proba cu procesul-verbal de cercetare a domiciliului victimei Șumcov Petru din s. Alexandrovca r-nul Cantemir, nici nu a menționat care circumstanțe reflectate în această probă le reține ca fiind pertinente și utile, și cu referire la care elemente ale faptei incriminate, nu a dat apreciere declarațiilor victimei Șumcov Petru date în ședința de judecată, și nu a oferit nici o explicație – de ce reține declarațiile lui Șumcov Petru de la urmărirea penală. Prima instanță nu a arătat probele care în particular confirmă fiecare element al traficului de ființe umane.

De altfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță în partea descriptivă a sentinței a reținut și elementul calificativ „*aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*”, constatând circumstanțe de fapt care ar reflecta acest element calificativ: maltratarea (aplicarea loviturilor) lui Șumcov Petru de către Chiulju Dmitri, amenințarea cu răfuiala fizică în vederea determinării acestuia de a continua să lucreze contrar voinței lui (după ce el și-a manifestat intenția de a pleca de la stână și a reveni la domiciliu), pentru a achita o pretinsă datorie, ce s-ar fi format ca urmare a pierderii ovinelor de către Șumcov Petru, impunerea acestuia de a semna o recipisă în fața avocatului, prin care Șumcov Petru ar fi recunoscut datoria și s-ar fi obligat s-o restituie, etc. Însă acest element calificativ nu a fost indicat de procuror la încadrarea juridică a faptei în actul de acuzare (rechizitoriu), adică de fapt nici nu le-a fost incriminat

inculpaților Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri.

Instanța de apel a precizat, că vinovăția inculpaților Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal nu și-a găsit confirmare, iar concluzia dată rezultă din următoarele.

Totodată, instanța de apel a relevat că în speță prima instanță a reținut semnele calificative ale infracțiunii de trafic de ființe umane, și anume recrutarea, transportarea și adăpostirea victimei în scop de exploatare prin muncă, săvârșită prin acțiunile adiacente înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate.

Cât privește elementul constitutiv *recrutarea*, reținut de prima instanță că s-ar fi manifestat prin faptul că inculpații Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri, folosind metoda înșelăciunii, prin promisiunea angajării la o muncă bine plătită, l-au antrenat pe Șumcov Petru în prestarea serviciilor de ciobănie, efectuarea altor lucrări la stâna de oi ce le aparținea, în scopul exploatării prin muncă în lipsa unui contract de muncă, instanța de apel a reținut că partea vătămată Șumcov Petru a fost antrenată la muncă, în calitate de cioban, nu prin înșelăciune, dar din propria dorință, în baza unei înțelegeri verbale asupra condițiilor de muncă și remunerației, fără careva promisiuni voalate. Mai mult că înțelegerea de angajare la stână a fost negociată nu doar cu prezența lui Șumcov Petru, dar și a părinților acestuia, Șumcov Stepanida și Voroneanu Sergiu, instanța de apel a considerat oportun de a menționa că inculpatul Bîrlea Andrei la 23.12.2014 în baza contractului a arendat de la Primăria com. Plopi r-nul Cantemir, un teren cu destinație neagrícola (fosta fermă de porci), situat în extravilanul localității, pe un termen de 3 ani, unde în calitate de fondator al GȚ „Bîrlea Andrei” s-a ocupat cu reproducerea și creșterea ovinelor în comun cu Chiulju Dmitri, iar Șumcov Petru a activat la stâna de oi în perioada de la 25.12.2015 până la 09.09.2016.

Mai mult, instanța de apel a evidențiat că din declarațiile părții vătămate Șumcov Petru se confirmă faptul, că el a acceptat să muncească în lipsa unui contract de muncă, a venit din propria lui dorință la stâna de oi, știa că i se va achita câte 1 000 lei pentru perioada de iarnă, și câte 1 500 lei pentru perioada de vară, avea posibilitatea de a pleca oricând, se deplasa la necesitate la domiciliul său și în sat, fiindu-i acordată de inculpatul Bîrlea Andrei și o bicicletă, nu era privat de telefonul personal, dispunând și de telefon de serviciu, a fost asigurat cu hrană, și condiții de trai favorabile (lumină, aragaz, frigider, sobă, baterii solare, aprovizionare cu apă și alimente, pat, lenjerie de pat, încăpere dotată cu mobilier). Înainte de a-i oferi locul de muncă la stână, proprietarul Bîrlea Andrei s-a adresat părinților lui Șumcov Pentru cu propunerea de a-l lua la muncă în calitate de cioban, relatând despre condițiile de remunerare.

Aici, instanța de apel a menționat că martorii Șumcov Stepanida și Voroneanu Sergiu au confirmat acest fapt, afirmând că cunoșteau că fiul lor, Șumcov Petru, s-a angajat la stână pentru a avea bani proprii, revenea acasă în fiecare zi, și nu se plângea pe condiții de muncă sau achitarea salariului, sau că ar fi fost impus să îndeplinească o muncă forțată, sau maltratat, până la evenimentele legate de dispariția/pierderea ovinelor, care au avut loc mult mai târziu după angajare.

Instanța de apel a remarcat că, Șumcov Petru nu a fost selectat ca persoană cu situație precară din punct de vedere a supraviețuirii sociale, a mers benevol să lucreze la stâna de oi, cunoștea unde se deplasează și în ce consta munca prestată de el - păscutul ovinelor, fiindu-i oferite condițiile de trai decente și hrană adecvată, alimentându-se împreună cu inculpații cu aceleași alimente, având posibilitatea de a se deplasa liber, nu era privat de acte și nu se afla în stare de dependență față de inculpați. Însăși Șumcov Petru

a relatat că a fost întreținut bine la stână, cu hrană și condiții de trai corespunzătoare, fiind remunerat așa cum s-au înțeles, având ca datorie salarii lunare neachitate, uneori lua în contul salariului brânză și carne. Nici Bîrlea Andrei, nici Chiulju Dmitri nu au recurs la niciunul dintre factorii de vicie a consimțământului lui Șumcov Petru, reprezentați de modalitățile acțiunii adiacente conform învinuirii aduse inculpaților, fără careva înșelăciune referitor la o muncă bine plătită prin oferirea condițiilor decente de trai și de muncă, deoarece Șumcov Petru știa despre plata și condițiile de muncă, ce au corespuns așteptărilor acestuia. Totodată, procurorul a formulat o învinuire abstractă și lipsită de concretizare atunci când în textul actului de acuzare s-a limitat doar la afirmația că inculpații Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri ar fi recurs la înșelăciune prin promisiunea angajării lui Șumcov Petru la o muncă bine plătită, fără a specifica în concret dacă au existat din partea inculpaților promisiuni de remunerare a muncii care ar fi depășit în quantum acea remunerație care a fost negociată de victima Șumcov Petru. De fapt, procurorul nici nu a relatat în actul de acuzare în ce a constatat înșelăciunea. Lipsa unei astfel de concretizări nu doar că afectează dreptul la apărare al inculpaților, dar și face imposibilă constatarea de către instanța de judecată a elementului înșelăciunii victimei și implicit - a elementului recrutării acesteia prin înșelăciune.

La fel, instanța de apel a indicat faptul că Șumcov Petru presta servicii în calitate de cioban în lipsa unui contract de muncă, nu certifică că ultimul a fost racolat în scopul exploatării prin muncă, or victima nu a fost selectată după careva criterii de inculpați, propunerea de lucru a fost una reală, iar consimțământul acestuia la prestarea muncii de cioban a fost liber exprimat.

În continuare, instanța de apel a menționat că, o altă acțiune principală a traficului de ființe umane atribuită de instanța de fond inculpaților este *transportarea*, care se regăsește doar la calificarea faptei, fără a fi dezvăluită în ce constă transportarea și care probe atestă realizarea acestui element calificativ. Prin transportare se înțelege deplasarea unei persoane dintr-un loc în altul în perimetrul unui stat sau peste frontieră, folosind diferite mijloace de transport ori pe jos. La caz nu s-a constatat nici un fapt de transportare de către inculpații a victimei Șumcov Petru, or ultimul s-a prezentat benevol la stâna de oi, care se află la o distanță apropiată de domiciliul său, iar pe parcursul activității Șumcov Petru a fost asigurat de inculpatul Bîrlea Andrei cu bicicletă, pentru a se deplasa de la locul de muncă spre casă și localitatea de domiciliu, victima neavând nici un impediment în libertatea de circulație.

Instanța de apel a notat că, nu s-a constatat nici *adăpostirea victimei* Șumcov Petru în sensul traficului de ființe umane, deși instanța de fond eronat a atribuit această acțiune inculpaților, menționând că adăpostirea s-a realizat prin plasarea și deținerea victimei la stână zi și noapte, loc unde el nu doar muncea, dar și mânca, dormea, pentru a fi în orice moment la dispoziția traficantilor ca forță de muncă.

Din materialele dosarului nu există nici o probă din care să rezulte că Șumcov Petru ar fi fost închis în încăperi de pe teritoriul stânei, ori că i s-ar fi limitat posibilitatea de ieșire, de deplasare, de comunicare cu alte persoane etc. Nu s-a adus atingere libertății de acțiune a acestuia, inclusiv dreptului la libera circulație. Mai mult, acesta se ducea cu ovinele la păscut, tatăl vitreg al victimei - martorul Voroneanu Sergiu, ocazional presta servicii la această stână, știind că Șumcov Petru activa în calitate de cioban, în perioada de sezon veneau oamenii care au adus oi la stână, stâna fiind un loc accesibil publicului, ce nu cade sub incidența locului ferit sau ascuns, or terenul (fosta fermă de porci) a fost arendată de la autoritatea publică locală, reprezentanții căreia cunoșteau despre

desfășurarea acestei activități de către GT ”Bîrlea Andrei”. Faptul Șumcov Petru se afla mai mult la stână, rămânând pe timp de noapte uneori, nu reprezintă acțiunea de adăpostire în sensul infracțiunii imputate, or însăși Șumcov Petru a declarat că avea posibilitate de a alege să rămână la stână ori să meargă acasă, periodic mergea acasă și rămânea acolo peste noapte, nefiind influențat sau impus de inculpați la o anumită conduită, și nici o altă probă din cele administrate nu atestă impunerea voinței inculpaților în scopul de a-l limita pe Șumcov Petru în libertatea de circulație și/sau în libertatea de a comunica cu părinții, rudele, autoritățile publice.

De asemenea, instanța de apel a indicat că, Șumcov Petru nu a fost exclus din mediul său obișnuit de abitație – satul Alexandrovca comuna Plopi raionul Cantemir, așa cum el s-a angajat să muncească la ferma de ovine gestionată de inculpații Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri, amplasată între localitățile Hîrtop și Taraclia ale comunei Plopi din raionul Cantemir, care se află la 3-4 km distanță de domiciliul victimei Șumcov Petru, și ultimul nu a fost împiedicat niciodată de inculpați să părăsească locul de muncă, să meargă în localitatea de domiciliu sau să comunice cu persoanele apropiate sau autoritățile publice. Chiar dacă instanța de apel a considerat, că pentru o anumită etapă a activității la ferma de ovine gestionată de inculpații Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri prestația victimei Șumcov Petru a intrat sub incidența muncii forțate, aceasta nu poate fi calificată ca fiind trafic de ființe umane, or victima Șumcov Petru nu a fost traficată într-o locație străină și nu a fost întreruptă legătura acestuia cu localitatea de domiciliu, persoanele apropiate și nu i-a fost suprimat accesul la autoritățile publice.

Instanța de apel a menționat că, nu reține declarațiile victimei Șumcov Petru de la audierea sa suplimentară din cadrul urmăririi penale din 05.12.2017 (f.d.201, vol. I), unde în procesul-verbal de audiere e reflectat că Șumcov Petru ar fi declarat că: *în perioada cât a lucrat la stâna acestora, ei nu-i permiteau să meargă acasă și trebuia să stea doar la stână și acolo să doarmă, pentru a fi pe loc a doua zi la lucru; anume Chiulju Dmitri nu-i permitea; ... pe toată perioada cât a lucrat la ei, acasă el a fost doar de 2 ori, stătea doar câteva ore, apoi pleca iar la stână.* Instanța de apel a accentuat, că atât în ședința primei instanțe, cât și în ședința instanței de apel Șumcov Petru a declarat contrariul, și anume că *mergea periodic acasă și rămânea acolo peste noapte.* Mai mult ca atât, aceste declarații sunt confirmate și prin declarațiile martorului Șumcova Stepanida (mama victimei), care a declarat că fiul Șumcov Pavel deseori venea acasă și rămânea peste noapte acasă. Atât mama victimei, cât și tatăl lui vitreg nu au făcut nici măcar o aluzie că Șumcov Petru ar fi fost limitat în libertatea de deplasare.

Totodată, instanța de apel a precizat că, nu a fost confirmat și un alt semn obligatoriu necesar pentru existența componenței de trafic de ființe umane invocate de procuror și constatată de instanța de fond – *scopul de exploatare prin muncă.* Instanța de fond a reținut că victima Șumcov Petru muncea la stână pe timp de iarnă – de la ora 07:00 până la 21:00, iar din primăvară până toamna, adică pe perioada când oile se mulgeau – de la ora 03:00 până la 22:00 – 23:00, și mai mult; păștea o turmă de aproape 500 capete, uneori mai dădea și la strungă, rareori i se oferea câte 1 – 2 zile de odihnă pe lună (pentru a merge acasă și a se spăla, a se schimba), nu avea încheiat un contract de muncă, un salariu regulat, fiindu-i achitate periodic niște sume mizere de bani, uneori brânză, carne, în lipsa evidenței timpului de muncă realizat, salariului achitat, în lipsa oricăror garanții sociale, etc.

Astfel, instanța de apel a menționat că, urmează a se face deosebire între munca forțată și cazurile de încălcare a legislației muncii de către angajator. În speță victima Șumcov Petru nu a fost impusă prin mijloace de constrângere interzise de legislație la

muncă pe care n-ar fi îndeplinit-o din propria inițiativă și voință, putea în orice moment să renunțe la locul de muncă, nu a fost obligat prin înșelăciune sau violență/amenințare cu violență să lucreze, fiind achitat pentru muncă prestată, cu excepția perioadei când s-a iscat conflictul în legătură cu pierderea oilor. Din declarațiile victimei și inculpaților, rezultă că oile la stână erau divizate în două turme: oile ne mulgătoare (oile sterpe și cârlanii), care erau păscute de Șumcov Petru; și oile mulgătoare, care erau păscute de inculpatul Chiulju Dmitri. Volumul de lucru prestat de Șumcov Petru varia în dependență de sezon, și se limita doar la păscutul oilor, uneori acordând benevol ajutor inculpaților la stână (oferea apă și hrană oilor, sau dădea oile la strungă), or, din probele administrate nu este clar câte capete de ovine au fost în turmă (inculpații aveau ovine proprii, în plus au primit ovine la păscut de la localnici), câte ovine i-au fost repartizate lui Șumcov Petru pentru păscut, care era graficul de muncă și perioada de odihnă, dacă era necesară prezența victimei la muncă în anumite intervale de timp (grafic flexibil) sau în permanență (ore de muncă stabile). Faptul că victima nu avea încheiat un contract de muncă, cu indicarea concretă a orelor de lucru, zilelor de odihnă sau volumul de muncă prestat, nu a beneficiat de garanții sociale, iar inculpații nu duceau evidența timpului de muncă realizat și evidența salariului achitat, nu cade sub incidența noțiunii de *"exploatare prin muncă"* inserată la art.165 Cod penal, dar reprezintă încălcarea legislației muncii de către angajator, la caz de către ambii inculpați: Bîrlea Andrei în calitate de proprietar al stânei și Chiulju Dmitri în calitate de asociat (coproprietar al ovinelor).

Așadar, indicând în rechizitoriu că victima Șumcov Pavel a prestat munci în lipsa alimentației și vestimentației suficiente, procurorul nu a adus nici o concretizare – în ce constă (și implicit prin ce se probează) insuficiența alimentației și vestimentației, or victima Șumcov Petru nici în declarațiile sale de la urmărirea penală, nici în instanțele de judecată nu s-a plâns de astfel de insuficiențe și nici nu a redat careva carențe la aceste condiții de muncă și de cazare. Prin urmare nici aceste afirmații neprobate ale procurorului nu confirmă faptul exploatării prin muncă a victimei Șumcov Petru.

Instanța de apel a indicat că, nu pot fi încriminate inculpaților calificativele *"înșelăciunea"* și *"abuz de poziție vulnerabilă a victimei"*, acțiuni adiacente reținute de instanța de fond la realizarea laturii obiective a infracțiunii de trafic de ființe umane, or, instanța de fond, făcând trimitere la materialul probator administrat pe dosar (fără a specifica care anume probe) și la procesul-verbal de cercetare a domiciliului victimei, a menționat că semnul calificativ *"înșelăciunea"* s-a manifestat prin promisiunea angajării la o muncă bine plătită lunar, condiții decente de trai și de muncă, iar abuzul de poziție vulnerabilă a victimei Șumcov Petru s-a regăsit datorită situației precare din punct de vedere al supraviețuirii sociale a acestuia, care abia atinsese majoratul, nu lucra nicăieri, se confrunta cu probleme de sănătate, veniturile familiei erau foarte mici (pensia de întreținere pe care o primea mama pentru copilul cel mai mic și unele plăți sociale) și condițiile de trai fiind extrem de dificile.

Astfel *"înșelăciunea"* presupune fie prezentarea vădit falsă a realității, fie trecerea sub tăcere a realității, care constă în ascunderea de victimă a faptelor și circumstanțelor care comportă semnificație în împrejurările concrete respective. În contextul infracțiunii prevăzute la alin.(1) art.165 Cod penal, este vorba de înșelăciunea privitoare la promisiuni, atunci când făptuitorul induce victima în eroare în ceea ce privește intențiile sale adevărate.

În acest sens, instanța de apel a reținut că inculpații Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri nu au indus victima Șumcov Petru în eroare, nu i-au comunicat nici o informație falsă, nu au tănuțit condițiile de muncă, și-au realizat intenția de a-l antrena pe Șumcov Petru în

calitate de cioban, cu acordul lui și permisiunea părinților acestuia, oferindu-i un loc de muncă real și salariu conform înțelegerii verbale.

Pentru stabilirea vinovăției inculpaților, nu a fost probată poziția de vulnerabilitate a victimei Șumcov Petru prin nici o probă, cum ar fi anchetă socială întocmită de autoritatea de asistență socială sau informația autorităților publice locale care să ateste că victima provine din familia social vulnerabilă, instanța de fond a reținut doar cercetarea la fața locului efectuat de organul de urmărire penală, care nu este organ de constatare a vulnerabilității sociale a persoanei sau a venitului ei, or, constatarea organului de urmărire penală a condițiilor modeste de trai la domiciliul victimei Șumcov Petru nu generează neapărat concluzia că Șumcov Petru era în situație social-vulnerabilă, și nici nu duce la prezumția că inculpații ar fi abuzat de anumite circumstanțe ce condiționează presupusa situație vulnerabilă.

Instanța de apel a menționat că, la materialele cauzei nu există informații documentare privind starea socială a victimei sau alte probe concludente care ar demonstra faptul că Șumcov Petru este o persoană socialmente vulnerabilă și care anume criterii îl determină ca fiind persoană social-vulnerabilă. Victima era majoră, aptă de muncă, dispunea de locul de trai, nu se afla în situație disperată, și-a cumpărat un telefon în credit, a acceptat oferta de muncă pentru a câștiga bani proprii, tatăl vitreg al acestuia se deplasa în Germania la muncă. Nici unul dintre criteriile care stabilesc existența poziției de vulnerabilitate în raport cu angajarea la stâna inculpaților nu au fost stabilite.

Prin urmare, instanța de apel a reținut, că în textul rechizitoriului nu este reflectat, și nici din probele administrate nu rezultă faptul, că inculpații ar fi profitat de vulnerabilitatea victimei, sau că ar fi abuzat de acest fapt. La caz s-a constatat că, Șumcov Petru anterior practicase munca de cioban la o altă stână, adică cunoștea specificul acestei munci, și însăși inițiativa angajării lui Șumcov Petru a venit de la el și de la rudele lui (Voroneanu Serghei și Niculcea Nicolae). Deci victima a avut libertatea de a se angaja în calitate de cioban la stâna inculpaților, sau de a refuza această angajare. Procurorul nu a prezentat nici o probă care să ateste, că după angajare libertatea victimei Șumcov Petru de a opta pentru refuzul de a presta munca de cioban sau alte munci ar fi fost suprimată de anumite acțiuni ale inculpaților.

În această ordine de idei, instanța de apel a ajuns la concluzia că în acțiunile inculpaților Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute la art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, atât sub aspectul lipsei laturii obiective, cât și a laturii subiective a acestei infracțiuni, constatând că poziția acuzării (cu referire la această încadrare juridică) este una lipsită de suport juridic, ceea ce duce la desființarea sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare a inculpaților conform art.390 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel a indicat că prima instanță greșit a încadrat acțiunile inculpatului Chiulju Dmitri în baza art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, corect urmând a fi reîncadrate în baza art.168 alin.(1) Cod penal.

Din totalitatea de probe administrate de instanța de fond și verificate de instanța de apel, apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu – din punct de vedere al coroborării, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, în limitele învinuirii formulate, **instanța de apel a constatat că:**

Chiulju Dmitri, acționând prin constrângere fizică și psihică asupra angajatului Șumcov Petru, care începând cu luna decembrie 2015, în lipsa unui contract de muncă, presta munca de cioban la stâna de ovine amplasată între satele Taraclia și Hîrtop din

raionul Cantemir, sub pretextul pierderii unor ovine de către angajatul Șumcov Petru, începând cu o dată nestabilă din luna iunie 2016 până la 07 septembrie 2016 l-a determinat pe Șumcov Petru să continue prestarea neremunerată a muncii la stâna menționată, iar la 07 septembrie 2016 angajatul Șumcov Petru a fugit din cauza maltratării sale de către Chiulju Dmitri și s-a ascuns de acesta, fiind declarat persoana dispărută până la data de 07 martie 2017, când a revenit acasă.

Astfel, inculpatul Chiulju Dmitri a săvârșit cu intenție fapta penală calificată în baza art.168 alin.(1) Cod penal, munca forțată, conform indicilor calificativi: obținerea muncii de la o persoană împotriva voinței ei, prin constrângere, dacă această acțiune nu întrunește elementele traficului de ființe umane.

Instanța de apel a remarcat că, fapta inculpatului Chiulju Dmitri sa materializat prin obținerea muncii de la victima Șumcov Petru împotriva voinței acestuia, prin constrângere fizică și psihică, or în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că victima Șumcov Petru a fost maltratată de către Chiulju Dmitri prin aplicarea loviturilor și a fost amenințat cu răfuiala fizică în vederea determinării acestuia de a continua să lucreze contrar voinței lui pentru a achita o pretinsă datorie, ce s-ar fi format ca urmare a pierderii ovinelor de către Șumcov Petru.

Astfel, fiind angajat neoficial la stâna de oi, victima Șumcov Petru era implicat în pășunatul ovinelor, împreună cu Chiulju Dmitri, care era coproprietarul ovinelor cu Bîrlea Andrei, și totodată fiind responsabil pentru îngrijirea ovinelor. În luna iunie 2016 în timpul pășunatului s-au pierdut ovine, iar Chiulju Dmitri l-a învinuit pe Șumcov Petru că ultimul ar fi cel vinovat în dispariția ovinelor, obligându-l să recupereze costul acestora. Victima Șumcov Petru a declarat că trebuia să lucreze ca să achite paguba cauzată, și anume 1.000 euro. În acest sens, el a fost impus verbal să meargă la un avocat din orașul Cantemir și acolo să scrie o recipisă în prezența avocatului, prin care se obligă să achite prețul ovinelor pierdute. Inculpatul Chiulju Dmitri împreună cu victima Șumcov Petru și tatăl acestuia, Voroneanu Sergiu, au mers la avocat pentru întocmirea recipisei. Cu toate că partea acuzării nu a prezentat recipisa dată, iar inculpații au declarat că recipisa nu s-a păstrat, instanța de apel a considerat că actul respectiv a fost întocmit, iar Șumcov Petru ar fi recunoscut datoria și s-ar fi obligat s-o restituie. Însăși inculpații nu neagă acest fapt (existența recipisei), ceea ce a permis instanței de apel de a concluziona, că recipisa a fost întocmită cu scopul de a-l impune pe Șumcov Petru să restituie costul oilor pierdute, și de a-i dirija în continuare acțiunile contrar voinței acestuia.

Instanța de apel a mai evidențiat că Șumcov Petru a fost impus să semneze recipisa, or ultimul nu se considera vinovat, niciodată nu a participat la numărarea ovinelor, neștiind numărul total al acestora, cât și numărul oilor pierdute. Astfel, sub pretextul că Șumcov Petru a pierdut mai multe oi și ar fi obligat să recupereze valoarea ovinelor pierdute, Chiulju Dmitri prin constrângere fizică și psihică l-a determinat să lucreze în continuare la stână, fără a-i achita salariu pentru munca prestată. Șumcov Victor a afirmat că anume Chiulju Dmitri a decis ca ultimul să lucreze și se achite oile pierdute, care aparțineau doar lui Chiulju Dmitri, indicând ce trebuie să facă la stână.

De altfel, instanța de apel a constatat că, întocmirea recipisei prin care Șumcov Petru a recunoscut o obligație pecuniară rezultată din cauzare de prejudiciu, a cărui fapt și mărime nu au fost stabilite în mod obiectiv, urmează a fi interpretată ca constrângere psihică, manifestată prin exercitarea presiunii asupra victimei, impunându-i anumite condiții și afectându-i libertatea de voință. Activând la stână, cu Șumcov Petru nu au fost încheiate contract individual de muncă, contract de răspundere materială, acesta nu era

responsabil de evidența ovinelor, pe parcursul prestării muncii nu se documentau faptele transmiterii acestuia a bunurilor materiale, nu s-a constatat cu certitudine persoana vinovată de pierderea oilor, nu se cunoaște numărul concret al oilor în turmă și oilor pierdute, neexistând posibilitatea de determina valoarea pretinsei pagube cauzate de către Șumcov Petru. Presupusa vinovăție a angajatului Șumcov Petru în pierderea ovinelor a fost determinată de poziția subiectivă și arbitrară a inculpatului Chiulju Dmitri – unul din coproprietarul ovinelor.

Instanța de apel a mai menționat că, un aspect deosebit reprezintă și suma impunătoare care s-a pus în sarcina victimei pentru recuperarea pretinsei pagube, și anume 1.000 euro, adică o povară financiară pentru ultimul ce îl forța să urmeze conduita impusă de Chiulju Dmitri. Prin urmare, sa constatat că, începând cu data evenimentului primei pierderi de ovine din luna iunie 2016, Șumcov Petru a fost impus prin constrângere fizică și psihică să presteze la stână diferite lucrări, fără a fi remunerat pentru executarea acestora.

Un alt eveniment s-a conturat peste o perioadă scurtă de timp, când s-a mai pierdut un număr nestabil de ovine. Fiind din nou acuzat de pierderea oilor, victima Șumcov Petru a fost maltratat de către Chiulju Dmitri. Acesta a declarat că inculpatul Chiulju Dmitri l-a amenințat, aplicându-i violență pentru ca el să-i comunice unde sunt oile și să i le întoarcă. Faptul că Șumcov Petru a fost maltratat se confirmă și prin declarațiile martorilor Ababii Anastasia și Șumcov Stepanida, care au relatat despre urmele vizibile pe fața victimei (un dinte dezbătut, echimoze pe barbă), precum și faptul că Șumcov Petru s-a plâns că a fost bătut de Chiulju Dmitri, fiindu-i frică de el.

Instanța de apel a mai evidențiat un alt argument - că Șumcov Petru a fost maltratat și impus cu forța să lucreze, este comportamentul acestuia, care sub pretextul că se duce acasă pentru a-și schimba hainele, a plecat de la stână și de frică s-a ascuns în alte localități, necomunicând locul aflării sale nici rudelor sale, fiind dat dispărut și anunțat în căutare de Inspectoratul de Poliție Cantemir.

Prin măsuri drastice și anume - constrângerea fizică manifestată prin aplicarea violenței fizice și amenințare cu răfuială fizică, Chiulju Dmitri, sub pretextul achitării datoriei, l-a determinat pe Șumcov Petru să continue lucrul contrar voinței acestuia, afectându-i libertatea de acțiune. Ca urmare, aflându-se sub stăpânirea unei temeri grave, victima a decis să fugă pentru a scăpa de munca impusă în contul pretinsei datorii.

Totodată, instanța de apel a reținut că, scopul urmărit de inculpatul Chiulju Dmitri și anume obținerea muncii prin constrângere psihică și fizică, grație pierderii ovinelor și necesității recuperării pagubei cauzate de către Șumcov Petru, rezultă din probele administrate, cât și din faptul ascunderii îndelungate a victimei pentru a nu fi urmărit anume de inculpatul Chiulju Dmitri.

Astfel, instanța de apel a notat că inculpatul Chiulju Dmitri a acționat cu intenție directă, dânsul înțelegând caracterul prejudiciabil al faptei și a dorit în mod conștient realizarea acesteia. Interesul material personal al inculpatului Chiulju Dmitri este evident prin faptul, că dânsul era coproprietarul ovinelor de la stână. Deși stâna juridic era gestionată de Bîrlea Andrei ca fondator al Gospodăriei Țărănești, din declarațiile ambilor inculpați și a victimei s-a constatat cu certitudine că beneficiile muncii prestate de victima Șumcov Petru la stână și le asumau în egală măsură atât Bîrlea Andrei, cât și Chiulju Dmitri ca coproprietar al ovinelor, iar din declarațiile sale victima Șumcov Petru a menționat, că Chiulju Dmitri îl învinuia că i-a pierdut anume oile sale.

În această ordine de idei, instanța de apel a ajuns la concluzia că toate acțiunile care au redat un caracter forțat muncii prestate de victima Șumcov Petru au fost săvârșite de

către inculpatul Chiulju Dmitri. Nici o acțiune de acest gen din partea inculpatului Bîrlea Andrei nu a fost constatată, și nici un fapt de acceptare sau tolerare a acțiunilor comise de inculpatul Chiulju Dmitri. Din însăși declarațiile victimei Șumcov Petru, atât de la urmărirea penală, cât și din cadrul cercetării judecătorești, rezultă, că dânsul niciodată nu a fost amenințat sau maltratată de inculpatul Bîrlea Andrei, ci dimpotrivă ultimul l-a oprit pe Chiulju Dmitri când începuse să-l lovească pe Șumcov Petru. Nu a fost constatată ca Bîrlea Andrei să fi avut vreo atribuție la organizarea și întocmirea recipisei de către Șumcov Petru în fața unui avocat, și nici că A. Bîrlea ar fi pretins de la Șumcov Petru restituirea pretinsei datorii de 1.000 euro.

Astfel, instanța de apel a relevat că, activitatea de muncă a victimei Șumcov Petru la stână a început în decembrie 2015, și pentru perioada de până în iunie 2016 (momentul primului caz de pretinsă dispariție a ovinelor), deși în această perioadă au persistat încălcări ale legislației muncii (lipsa contractului de muncă, neoficializarea raporturilor de muncă la instituțiile publice, lipsa reglementărilor de normare a muncii, modul de plată a salariului, evidență a timpului de muncă și salariului plătit), aceste curențe, în lipsa elementelor constrângerii și/sau înșelăciunii victimei Șumcov Petru, nu conferă un caracter forțat muncii acestuia. Elementul constrângerii a intervenit anume începând cu luna iunie 2016.

Cu referire la argumentul părții apărării, precum că este lovită de nulitate absolută ordonanța procurorului ierarhic superior, Procoavă Adrian, din 29 mai 2017, prin care a fost anulată din oficiu ordonanța privind neînceperea urmării penale din 04.02.2017, emisă de procurorul Todos Victor și reluată investigația, instanța de apel a menționat că acest argument nu poate fi reținut, deoarece procurorul ierarhic superior prin ordonanța din 29.05.2017 a dispus anularea ordonanței privind neînceperea urmării penale din 04.02.2017. Or, procurorul s-a condus corect de art.53¹ alin.(2) lit. d) Cod de procedură penală, anulând un act procedural prin care s-a dispus neînceperea urmării penale, fără a încălca normele procesuale penale. Procurorul Procoavă Adrian cu titlu de control ierarhic era în drept să întreprindă acțiuni de control și să anuleze ordonanța de neîncepere a urmării penale cu reluarea investigațiilor, fără a depune în acest sens demers la judecătorul de instrucție. Judecătorul de instrucție în sensul art.287 alin.(2) Cod de procedură penală avea competența exclusivă de reluare a urmării penale după încetarea urmării penale ori clasarea cauzei penale, sau scoaterea persoanei de sub urmărire, pe când în cazul din speță prin ordonanța procurorului Todos Victor din 04.02.2017 nu s-a dispus încetarea urmării penale, sau clasarea cauzei penale și nici scoaterea persoanei de sub urmărire penală.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.7, 61 și 75 Cod penal, reținând că inculpatul nu are antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d.194, vol. I), a săvârșit o faptă care face parte din categoria infracțiunilor grave, poziția părții vătămate care nu are pretenții față de inculpat, iar careva circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit. Astfel, instanța de apel a considerat că corijarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de privare de libertate, cu aplicarea art.90 Cod penal, suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune prevăzut de lege.

Instanța de apel a apreciat ca nefondată cererea procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în prezenta cauză în cuantum de 556 lei, iar potrivit notei întocmită de procuror (f.d.230 vol. I), acestea sunt constituite din: cheltuieli de citare – 30 lei; cheltuieli pentru servicii de telefonie mobilă – 15 lei; cheltuieli pentru servicii de telefonie fixă – 36 lei; plata onorariului apărătorilor din oficiu – 360 lei; și cheltuieli pentru hârtie și imprimare – 115 lei.

În acest sens, cu referire la prevederile art.art.227 alin.(2) pct. 5), 229 alin.(2), 227 alin.(3), Cod de procedură penală, instanța de apel a statuat, că cheltuielile judiciare respective urmează a fi suportate de stat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea recursului ordinar acuzatorul de stat a invocat că, instanța de apel contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, greșit a apreciat probele administrate la cauza penală, reținând doar declarațiile inculpaților.

Susține că, instanța de apel neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatului Chiulju Dmitri de la art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal la art.168 alin.(1) Cod penal, precum și a dispus achitarea lui Bîrlea Andrei de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, din motiv că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, întrucât o astfel de soluție contravine cumulului de probe administrate și verificate în ședința de judecată a primei instanțe în condițiile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală.

În acest sens, recurentul susține că, acțiunile inculpaților just au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, deoarece s-a constatat cu certitudine existența în acțiunile inculpaților a indicilor calificativi - trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, săvârșit prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, asupra unei persoane, acțiuni săvârșite de două persoane.

Partea acuzării menționează că vinovăția inculpaților se probează prin declarațiile părții vătămate Șumcov Petru depuse la urmărirea penală (f.d.31-33, vol. I).

Recurentul este de opinia că, probele administrate de către acuzare, au fost lăsate fără examinare de către instanța de apel, ceea ce contravine prevederilor art.art.100-101 Cod de procedură penală.

6. Avocatul Gîrneț Zinaida în numele inculpatului Chiulju Dmitri, a depus referință la recursul procurorului, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, considerând că decizia instanței de apel este întemeiată și legală.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate. Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Potrivit recursului declarat, acuzatorul de stat invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când: 6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și când 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă, Colegiul penal atestă că aceste temeuri ale recursului ordinar nu și-au găsit confirmare, la caz, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocate de către recurent, și anume hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, Colegiul penal lărgit relevă, că instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, judecând apelurile declarate, a verificat minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de prima instanță, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată supra, expusă la pct. 4 al deciziei prezente, și pe larg motivată în pct.4.1.

La fel, în sensul prevederilor art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeurile de fapt și de drept și motivele adoptării soluției.

Deși recurentul invocă în calitate de temeuri prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, din conținutul recursului ordinar declarat, Colegiul lărgit constată că, în acesta, de către recurent nu se argumentează ilegalitatea hotărârii judecătorești din punct de vedere al erorii de drept comise la judecarea cauzei în apel, dar se face referire la procedura de apreciere a probelor și dezacordul cu modalitatea de apreciere a acestora înfăptuită de către instanța de apel.

În continuare, instanța de recurs ține să accentueze și faptul că, procurorul critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând că probele administrate confirmă vinovăția inculpaților Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri anume în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeurile prevăzute la alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea, la caz a achitării inculpatului Bîrlea Andrei de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(1) lit. d) Cod penal, precum și recalificarea acțiunilor inculpatului Chiulju Dmitri în baza art.168 alin.(1) Cod penal.

Însă la acest segment, Colegiul penal lărgit reține, că, instanța de apel, analizând probele administrate de către organul de urmărire penală, cercetate și verificate de către instanțele de judecată, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă în sensul art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la achitarea lui Bîrlea Andrei de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, din motiv că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, precum și recalificarea acțiunilor inculpatului Chiulju Dmitri în baza art.168 alin.(1) Cod penal.

Mai mult, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel a oferit o apreciere cuvenită declarațiilor părții vătămate și a martorilor la care face referire partea acuzării în recurs, și a conchis că acestea nu pot fi puse la baza unei concluzii de recunoaștere a vinovăției lui Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, deoarece nu sunt confirmate prin alte probe.

În afară de aceasta, instanța de apel corect a conchis faptul că, nu pot fi reținute declarațiile suplimentare a părții vătămate Șumcov Petru date la etapa urmăririi penale, deoarece atât în ședința primei instanțe, cât și în ședința instanței de apel partea vătămată Șumcov Petru a declarat contrariul. Mai mult, aceste declarații sunt confirmate și prin declarațiile martorului Șumcova Stepanida.

În acest sens, Colegiul penal lărgit nu a constatat careva temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea soluției instanței de apel, fiind solidară cu concluziile formulate de această instanță.

Astfel, instanța de recurs nu a stabilit în speță existența erorilor de drept prevăzute de art.427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

De asemenea nu și-au găsit confirmare nici argumentele din recurs cu referire la prezența în speță a temeiului de casare prevăzut la pct. 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel a constatat corect prin prisma probelor administrate că acțiunile inculpatului Chiulju Dmitri întrunesc elementele componenței de infracțiune prevăzute de art.168 alin.(1) Cod penal.

Analizând argumentele care i-au format convingerea instanței de apel cu privire la reîncadrarea acțiunilor inculpatului din prevederile art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal în baza art.168 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal constată că decizia recurată conține motive legale pe care se întemeiază soluția, iar soluția pronunțată nu este contrară prevederilor legii procesual penale și practicii judiciare.

Așadar, instanța de recurs ordinar subliniază că la adoptarea soluției de reîncadrare a acțiunilor inculpatului Chiulju Dmitri din prevederile art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal în baza art.168 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a conchis că, la dosar lipsesc careva probe ce ar confirma prezența în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal.

Întru elucidarea acestor aspecte, Colegiul penal notează că fapta inculpatului Chiulju Dmitri sa materializat prin obținerea muncii de la victima Șumcov Petru împotriva voinței acestuia, prin constrângere fizică și psihică, or în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că victima Șumcov Petru a fost maltratat de către Chiulju Dmitri prin aplicarea loviturilor și a fost amenințat cu răfuiala fizică în vederea determinării acestuia de a continua să lucreze contrar voinței lui pentru a achita o pretinsă datorie, ce s-ar fi format ca urmare a pierderii ovinelor de către Șumcov Petru.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit menționează că, partea vătămată Șumcov Petru fiind angajat neoficial la stâna de oi, era implicat în pășunatul ovinelor, împreună cu Chiulju Dmitri, care era coproprietarul ovinelor cu Bîrlea Andrei, și totodată fiind responsabil pentru îngrijirea ovinelor. În luna iunie 2016 în timpul pășunatului s-au pierdut ovine, iar Chiulju Dmitri l-a învinuit pe Șumcov Petru că ultimul ar fi cel vinovat în dispariția ovinelor, obligându-l să recupereze costul acestora. Astfel, sub pretextul că Șumcov Petru a pierdut mai multe oi și ar fi obligat să recupereze valoarea ovinelor pierdute, Chiulju Dmitri prin constrângere fizică și psihică, l-a determinat să lucreze în continuare la stână, fără a-i achita salariu pentru munca prestată.

În continuare, Colegiul penal lărgit atestă că, Șumcov Victor a afirmat că anume

Chiulju Dmitri a decis ca ultimul să lucreze și se achite oile pierdute, care aparțineau doar lui Chiulju Dm, indicând ce trebuie să facă la stână. Întocmirea recipisei prin care Șumcov Petru a recunoscut o obligație pecuniară rezultată din cauzare de prejudiciu, a cărui fapt și mărime nu au fost stabilite în mod obiectiv, urmează a fi interpretată ca constrângere psihică, manifestată prin exercitarea presiunii asupra victimei, impunându-i anumite condiții și afectându-i libertatea de voință. Activând la stână, cu Șumcov Petru nu au fost încheiate contract individual de muncă, contract de răspundere materială, acesta nu era responsabil de evidența ovinelor, pe parcursul prestării muncii nu se documentau faptele transmiterii acestuia a bunurilor materiale, nu s-a constatat cu certitudine persoana vinovată de pierderea oilor, nu se cunoaște numărul concret al oilor în turmă și oilor pierdute, neexistând posibilitatea de determina valoarea preinsei pagube cauzate de către Șumcov Petru. Presupusa vinovăție a angajatului Șumcov Petru în pierderea ovinelor a fost determinată de poziția subiectivă și arbitrară a inculpatului Chiulju Dmitri – unul din coproprietarul ovinelor.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel corect a constatat că scopul urmărit de inculpatul Chiulju Dmitri este anume obținerea muncii prin constrângere psihică și fizică, grație pierderii ovinelor și necesității recuperării pagubei cauzate de către Șumcov Petru, rezultă din probele administrate, cât și din faptul ascunderii îndelungate a victimei pentru a nu fi urmărit anume de inculpatul Chiulju Dmitri. Inculpatul Chiulju Dmitri a acționat cu intenție directă, ultimul înțelegând caracterul prejudiciabil al faptei și a dorit în mod conștient realizarea acesteia. Interesul material personal al inculpatului Chiulju Dmitri este evident prin faptul, că acesta era coproprietarul ovinelor de la stână. Deși stâna juridic era gestionată de Bîrlea Andrei ca fondator al Gospodăriei Țărănești, din declarațiile ambilor inculpați și a victimei s-a constatat cu certitudine că beneficiile muncii prestate de victima Șumcov Petru la stână și le asumau în egală măsură atât Bîrlea Andrei, cât și Chiulju Dmitri ca coproprietar al ovinelor. Printre altele, în unele din declarațiile sale Șumcov Petru a menționat, că Chiulju Dmitri îl învinuia că i-a pierdut anume oile sale.

Astfel, Colegiul penal atestă, că toate acțiunile care au redat un caracter forțat muncii prestate de Șumcov Petru au fost săvârșite de către inculpatul Chiulju Dmitri. Nici o acțiune de acest gen din partea inculpatului Bîrlea Andrei nu a fost constatată, și nici un fapt de acceptare sau tolerare a acțiunilor comise de inculpatul Chiulju Dmitri, or, din declarațiile părții vătămate Șumcov Petru, atât de la urmărirea penală, cât și din cadrul cercetării judecătorești, rezultă, că ultimul niciodată nu a fost amenințat sau maltratat de inculpatul Bîrlea Andrei, ci dimpotrivă ultimul l-a oprit pe Chiulju Dmitri când începuse să-l lovească pe Șumcov Petru. Nu a fost constatat ca Bîrlea Andrei să fi avut vreo atribuție la organizarea și întocmirea recipisei de către Șumcov Petru în fața unui avocat, și nici ca Bîrlea Andrei să fi pretins de la Șumcov Petru restituirea preinsei datorii de 1.000 euro.

În continuare, instanța de recurs ține să accentueze și faptul, că instanța de apel corect a reținut că activitatea de muncă a părții vătămate Șumcov Petru la stână a început în decembrie 2015, și pentru perioada de până în iunie 2016 (momentul primului caz de pretinsă dispariție a ovinelor), deși în această perioadă au persistat încălcări ale legislației muncii (lipsa contractului de muncă, neoficializarea raporturilor de muncă la instituțiile publice, lipsa reglementărilor de normare a muncii, modul de plată a salariului, evidență a timpului de muncă și salariului plătit), aceste carențe, în lipsa elementelor constrângerii și/sau înșelăciunii victimei Șumcov Petru, nu conferă un caracter forțat muncii acestuia. Elementul constrângerii a intervenit anume începând cu luna iunie 2016.

În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată temeinicia reîncaadrării

acțiunilor inculpatului Chiulju Dmitri de către instanța de apel din prevederile art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal în prevederile art.168 alin.(1) Cod penal, or, probe contrare, care ar confirma existența infracțiunii de trafic de ființe umane, nu au fost prezentate de către acuzare nici la judecarea cauzei în prima instanță, nici în instanța de apel, iar sentința de condamnare nu se poate întemeia pe bănuieli.

Prin urmare, Colegiul penal stabilește netemeinicia invocării aplicabilității în speță a temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală, deoarece la caz o asemenea eroare nu a fost comisă.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este una legală și întemeiată, considerente din care recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea deciziei atacate.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Bîrlea Andrei xxxx și Chiulju Dmitri xxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 20 octombrie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Cobzac Elena

Conform art. 339 alin. (7), 340 alin. (3) Cod de procedură penală, în cauza penală
privindu-i pe **Bîrlea Andrei xxxx și Chiulju Dmitri xxxx**

1. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 august 2021, a fost respins ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui Bîrlea Andrei xxxx și Chiulju Dmitri xxxx, cu menținerea deciziei atacate.

2. Am semnat cu respect decizia, dar, cu privire la soluția adoptată, exprim dezacordul cu majoritatea completului de judecată, deoarece consider că recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, urma a fi admis, cu casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

3. Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Cantemir din 26 decembrie 2019, Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, la câte 7 ani închisoare, fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în domeniul angajării persoanelor în câmpul muncii și alte activități conexe pe un termen de 5 ani, pentru fiecare. A fost respinsă, ca neîntemeiată, solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

4. Instanța de apel, prin decizia adoptată la 29 septembrie 2020, a admis apelurile declarate, a casat total sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: **Chiulju Dmitri a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.168 alin. (1) Cod penal**, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare pentru o perioadă de probațiune de 2 ani. **Bîrlea Andrei a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal**, din motiv că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii. Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă.

5. Analizând textul deciziei recurate (f.d. 7-26 v. III), în coraport cu motivele invocate de procuror, se atestă că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident

cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

La acest capitol, atest faptul că, instanța de apel a constatat că, **Bîrlea Andrei a fost achitat pe învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, dat fiind că în acțiunile lui lipsesc elementele acestei infracțiuni și nici nu sunt constatate elementele unei alte infracțiuni**, la fel prima instanță incorect a calificat acțiunile inculpatului Chiulju Dmitri în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, considerând necesar de **a recalifica acțiunile lui Chiulju Dmitri din perioada iunie 2016-septembrie 2016, în baza art. 168 alin. (1) Cod penal**, astfel în partea descriptivă a deciziei, la descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită în privința lui Chiulju D., a menționat: “Chiulju Dmitri, acționând prin constrângere fizică și psihică asupra angajatului Șumcov Petru, care începând cu luna decembrie 2015, în lipsa unui contract de muncă, presta munca de cioban la stâna de ovine amplasată între satele Taraclia și Hîrtop din raionul Cantemir, sub pretextul pierderii unor ovine de către angajatul Șumcov Petru, începând cu o dată nestabilă din luna iunie 2016 până la 07 septembrie 2016 l-a determinat pe Șumcov Petru să continue prestarea neremunerată a muncii la stâna menționată, iar la 07 septembrie 2016 angajatul Șumcov Petru a fugit din cauza maltratării sale de către Chiulju Dmitri și s-a ascuns de acesta, fiind declarat persoana dispărută până la data de 07 martie 2017, când a revenit acasă.”

Ulterior, în motivarea deciziei, instanța de apel a opinat, că, “Însăși inculpații nu neagă acest fapt (existența recipisei), ceea ce permite instanței de apel de a concluziona, că recipisa a fost întocmită cu scopul de a-l impune pe Șumcov Petru să restituie costul oilor pierdute și de a-i dirija în continuare acțiunile contrar voinței acestuia. ... Deși stâna juridic era gestionată de Bîrlea Andrei ca Fondator al Gospodăriei Țărănești, din declarațiile ambilor inculpați și a victimei s-a constatat cu certitudine că beneficiile muncii prestate de victima Șumcov Petru la stână și le asumau în egală măsură atât Bîrlea Andrei, cât și Chiulju Dmitri ca coproprietar al ovinelor”

Deci, reieșind din concluziile expuse mai sus, de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, constat că, **acestea sunt contradictorii, adică pe de o parte**, recalificând acțiunile lui Chiulju Dmitri din perioada iunie 2016-septembrie 2016, din prevederile art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal în baza art. 168 alin. (1) Cod penal, constată că acesta, acționând prin constrângere fizică și psihică asupra angajatului Șumcov Petru, care începând cu luna decembrie 2015, în lipsa unui contract de muncă, presta munca de cioban la stâna de ovine, sub pretextul pierderii unor ovine de către angajatul Șumcov Petru, începând cu o dată nestabilă din luna iunie 2016 până la 07 septembrie 2016, l-a determinat pe Șumcov Petru să continue prestarea neremunerată a muncii la stâna menționată, iar **pe de altă parte** îl achită pe Bîrlea Andrei de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2)

lit. d) Cod penal, **însă constată că**, ambii inculpați nu neagă existența recipisei și că aceasta a fost întocmită cu scopul de a-l impune pe Șumcov Petru să restituie costul oilor pierdute și de a-i dirija în continuare acțiunile contrar voinței acestuia, **după care tot în motivarea soluției, instanța de apel stabilește și faptul că, beneficiile muncii prestate de victima Șumcov Petru la stână și le asumau în egală măsură atât Bîrlea Andrei, cât și Chiulju Dmitri ca coproprietar al ovinelor.**

Astfel, consider concluziile instanței de apel menționate supra, ca fiind confuze și care nu se conciliază reciproc, argumentele procurorului fiind întemeiate.

De asemenea, constat că, instanța de apel nu a cercetat amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, nu a verificat și apreciat conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de inculpați întrunesc sau nu elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Astfel consider că, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

În argumentarea soluției, instanța de apel a reținut că, în acțiunile lui Bîrlea Andrei și Chiulju Dmitri, lipsește elementul calificativ recrutarea, întrucât *“victima Șumcov P. a fost antrenată la muncă în calitate de cioban, nu prin înșelăciune, dar din propria dorință, în baza unei înțelegeri verbale asupra condițiilor de muncă și remunerației, fără careva promisiuni voalate...”,* fără a lua în considerație declarațiile părții vătămate date în cadrul urmăririi penale la 29.05.2017 și 05.12.2017, care a menționat că *“inculpații i-au achitat banii doar pentru 2 luni, adică 2000 lei, dintre care 1000 lei i-a achitat Bîrlea A., iar 1000 lei Chiulju D., însă el a lucrat la ei din decembrie 2015 până în septembrie 2016. În perioada cât a lucrat la stâna acestora ei nu-i permiteau să meargă acasă și trebuia să stea doar la stână și acolo să doarmă pentru a fi pe loc a doua zi la lucru”,* declarațiile martorului Ababii A., care a relatat că *„din spusele fratelui Șumcov P., Bîrlea A. și Chiulju D. au venit la el și l-au chemat să lucreze la stână”*. La fel, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, recrutarea, în scopul traficului de ființe umane presupune atragerea persoanelor prin selecționare într-o anumită activitate determinată de scopurile stipulate în art. 165 Cod penal. Mijloacele de recrutare pot fi efectuate prin constrângere, răpire, **înșelăciune parțială** sau totală, etc.

La fel, instanța de apel a reținut că, nu le poate fi incriminat inculpaților Bîrlea A. și Chiulju D. calificativele înșelăciune și abuz de poziție vulnerabilă a victimei, la fel fără a lua în considerație declarațiile părții vătămate, care a menționat că *„până a*

pleca la muncă la stână, situația familială era foarte grea-el avea 18 ani, nu beneficia de ajutor social, inculpații nu i-au achitat toți banii”, declarațiile inculpatului Bîrlea A., care a relatat că „Șumcov P. cel mai des se întorcea înapoi pentru că acasă părinții lui consumau alcool și uneori nu aveau ce mânca”, declarațiile martorului Voroneanu S., care a indicat că „până a începe Petru a lucra la stână, situația lor financiară era cam grea. El are 3 copii și mama lui Petru mai avea 2 copii, trăiau toți împreună”, procesul-verbal de cercetare la fața locului la domiciliul victimei.

Astfel, constat că, din declarațiile tuturor părților audiate și materialele cauzei descrise în decizie, instanța de apel a analizat și a apreciat doar declarațiile inculpaților și cele selective ale părții vătămate, fără a evalua celelalte probe și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând totalmente probele administrate la caz, precum și în instanța de apel. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel consider că, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate, cu constatări contradictorii, în speță fiind incident temeiul pentru recurs invocat de procuror și prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Pentru aceste motive am optat pentru soluția de admitere a recursului ordinar declarat de către procuror, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Judecător

Cobzac Elena

